

Analiză de gen

Analiza de gen presupune să observăm diferențele dintre femei și bărbați în ceea ce privește condițiile de viață, nevoile, participarea (la viața socială), acces la resurse și la dezvoltare, putere de decizie. Tabelul de mai jos este o analiză de gen a situației din mediul educațional prin lentila echității menstruale.

Cele 2 instrumente de mai jos, *analiza de gen* și *evaluarea impactului de gen*, te vor ajuta în fundamentarea campaniei tale de advocacy: te ajută să formulezi problema și să o explici celorlalți (atât potențiali susținători, cât și factorilor de decizie) pentru a scoate la iveală faptul că nevoia de echitate menstruală în mediul educațional este reală și importantă.

se referă la situația actuală din mediul școlar: cum arată o școală unde echitatea menstruală nu este adresată

Condiții generale

Persoane cu menstruație (eleve)

În mediul școlar fetele ca persoane cu menstruație se confruntă cu diverse bariere: lipsa produselor menstruale, toalete neadaptate nevoilor pentru gestionarea menstruației. Produsele menstruale gratuite sunt disponibile gratuit doar într-un număr limitat de școli (programe ale administrației locale sau alte inițiative punctuale).

Fetele se confruntă cu absenteism școlar asociat cu gestionarea menstruației. Ele pot pierde până la 10% din timpul de școală. Sărăcia menstruală afectează participarea la școală.

Fetele se confruntă cu rușine menstruală.

Fetele sunt expuse la stereotipuri de gen care le afectează direct.

Fetele au acces limitat la informații despre menstruație, educație menstruală și sexuală în mediul școlar.

Persoane fără menstruație (elevi)

Absenteismul în cazul băieților nu se leagă direct de gestionarea igienei personale.

Și băieții pot fi afectați de infrastructura sanitară deficitară din școli: toalete fără apă caldă, săpun, coșuri de gunoi etc.

Băieții nu sunt expuși la rușine față de alte funcții fiziologice, care sunt normalizate spre deosebire de menstruație.

Băieții sunt expuși la socializare de gen și la stereotipuri pe care le pot internaliza și perpetua.

Nu au acces sau au acces limitat în mediul școlar la informații din sfera educației menstruale și sexuale și se confruntă cu segregare în contextul informațiilor despre menstruație (atunci când doar fetele primesc informații despre menstruație, iar băieții părăsesc clasa/nu sunt incluși).

	Persoane cu menstruație (eleve)	Persoane fără menstruație (elevi)
mediul școlar este în general „orb” la gen și funcționează pe principiul „același lucru pentru toată lumea” și nu ține cont de nevoile specifice. Nevoi specifice	Acces la produse menstruale adaptate nevoilor și preferințelor. Cel mai adesea adolescentele în perioada pubertății vor folosi absorbante de unică folosință deoarece sunt mai ușor de folosit decât tampoanele interne sau produsele reutilizabile. Nevoia de acces la informații, acces la educație menstruală și sexuală pentru a fi pregătite să de menarhă (prima menstruație) și pentru a învăța cum să gestioneze igiena menstruală. Aceste informații trebuie să fie accesibile înainte de prima menarhă (vârsta medie fiind 12 ani) conform Standardelor OMS pentru educație sexuală accesul la informații despre menstruație poate începe la 6 ani. Nevoia de sprijin emoțional pentru gestionarea anumitor situații precum rușinea menstruală sau bullyingul. Nevoia de a se dezvolta în medii lipsite de rușine menstruală.	Acces la facilități sanitare complete. Nevoia de acces la educație menstruală și sexuală, acces la informații adaptate vârstei despre schimbările din perioada pubertății, inclusiv despre menstruație. Nevoia de a se dezvolta în medii lipsite de stereotipuri de gen, mituri despre menstruație și rușine pentru a înțelege nevoile diferite ale celor care menstruează.
Participare	Participarea fetelor la școală și în general la viața socială poate fi afectată de capacitatea de gestionare a menstruației, mai ales în cazul celor afectate de sărăcie menstruală. Menstruația, respectiv rușinea menstruală sau durerea menstruală poate să limiteze participarea fetelor la anumite activități: activități fizice sau activități sociale.	și băieții beneficiază de pe urma îmbunătățirii facilităților sanitare pentru a acomoda nevoile celor cu menstruație - când aceste schimbări au loc asta înseamnă deopotrivă facilități sanitare mai bune. Participarea băieților la școală nu este influențată de menstruație. În general participarea la școală nu este influențată direct de accesul la facilități de igienă și sanitare. Absenteismul școlar în cazul lor este influențat de alte cauze, situație familială, situație economică etc.

	Persoane cu menstruație (eleve)	Persoane fără menstruație (elevi)
Acces la resurse și dezvoltare	Fetele au acces limitat sau inexistent la produse menstruale gratuite în școli. În mediul educațional fetele au acces limitat la informații despre menstruație, igienă, sănătate menstruală și reproductivă în lipsa unei infrastructuri naționale pentru educație pentru sănătate. Fetele depind de resursele familiale pentru gestionarea menstruației, cât și în ceea ce privește accesul la informații despre menstruație și igienă menstruală. Absenteismul menstrual cauzat de lipsa accesului la produse menstruale poate avea impact negativ asupra parcursului educațional – prin absențe repetate lunare, acestea pot rămâne în urmă la anumite materii și acumula lacune.	În mediul educațional băieții au de asemenea acces limitat la informații despre menstruație, igienă, sănătate menstruală și reproductivă în lipsa unei infrastructuri naționale pentru educație pentru sănătate. Informațiile pe care le deprind despre menstruație și igiena menstruală se bazează doar pe resursele familiei, grupurilor de prieteni sau informațiilor dobândite pe cont propriu. Acestea pot să fie incomplete, greșite sau chiar să perpetueze mituri și tabuuri menstruale.
Putere asupra deciziilor	Tinerele sunt puțin sau deloc consultate în privința nevoilor menstruale: infrastructură, facilități de igienă, programe educaționale. Cu toate că tinerii au mecanisme de reprezentare ale elevilor – Consiliul elevilor, Consiliul Județean al Elevilor, aceștia nu au o putere mare de decizie și se bazează mai ales pe acțiuni de advocacy local/conștientizare.	Și băieții sunt puțin sau deloc consultați în privința nevoilor elevilor. Cu toate că tinerii au mecanisme de reprezentare ale elevilor – Consiliul elevilor, Consiliul Județean al Elevilor, aceștia nu au o putere mare de decizie și se bazează mai ales pe acțiuni de advocacy local/conștientizare.
Roluri de gen	Fetele sunt afectate de așteptarea ca menstruație să fie gestionată ca o problemă „intimă”, personală și privată. Menstruația este învăluită în rușine, este sexualizată și afectată de percepții greșite și mituri.	Băieții sunt socializați să ignore subiectul menstruației sau chiar să îl respingă ca o experiență strict feminină intimă. Socializarea de gen nu cultivă roluri de îngrijire și empatie în cazul băieților.

rolurile de gen se referă la așteptările pe care ceilalți le vor avea de la noi, bazat pe genul nostru: comportament, aspect, etc.

Evaluarea impactului de gen

Este un instrument care ne ajută să observăm cum s-ar schimba viața oamenilor după ce s-ar implementa o anumită schimbare. Instrumentul se uită atât la efectele pozitive, neutre, cât și negative asupra femeilor și bărbaților. Mai jos, ne vom uita la ce se schimbă într-o școală dacă se introduc produse menstruale gratuite și cursuri de echitate menstruală.

Atât analiza de gen, cât și evaluarea impactului de gen sunt instrumente tipice de **gender mainstreaming** - adică procesul prin care verificăm dacă o regulă, o decizie, o lege sau orice proiect îi afectează diferit pe oameni, în funcție de gen, și cum ar trebui să o adaptăm astfel încât nimeni să nu fie dezavantajat.

Domeniu	Fără intervenție (situația actuală)	Cu intervenție (după implementarea schimbării)
Participare școlară	Absenteismul asociat cu lipsa accesului la produse menstruale persistă. Lipsa unor date privind motivul absențelor, dar și lipsa unor date reprezentative la nivel național privind barierele pe care le întâmpină fetele în gestionarea menstruației la școală (rușine menstruală, acces la produse menstruale, acces la mijloace de gestionare a durerii, acces la facilități sanitare adaptate nevoilor) adâncește inegalitatea și menține problema invizibilă sau greu măsurabilă pentru politicile publice din sfera educației.	Reducere a absenteismului asociat cu menstruația în rândul elevelor, estimat fără intervenție la 10% din timpul de școală, dar probabil mai mare în realitate. Indirect, reducere a riscului abandon școlar. Creșterea participării elevelor la toate activitățile, de exemplu la ora de educație fizică sau la competiții sportive. Colectarea de date cantitative și calitative privind absențele asociate cu gestionarea menstruației sau legate de sănătatea menstruală.
Bunăstare socială și emoțională	Mediul școlar rămâne neinclusiv față de nevoile persoanelor cu menstruație, întreține sau amplifică stereotipuri de gen, rușine menstruală și mituri legate de menstruație. Tăcere instituțională din partea școlilor la nevoia de măsuri care să susțină echitatea menstruală. Transmiterea responsabilității de educație menstruală și gestionare a rușinii menstruale către familie.	Creștere a sentimentului de siguranță în rândul elevelor, și reducerea experienței rușinii menstruale. Un mediu școlar mai inclusiv și prietenos cu menstruația. Normalizarea menstruației și indirect a schimbărilor din perioada pubertății. Scădere a bullying-ului asociat cu menstruația.

Domeniu	Fără intervenție (situația actuală)	Cu intervenție (după implementarea schimbării)
Bunăstare socială și emoțională	Fetele continuă să resimtă rușine menstruală și excluziune menstruală.	
Acces la cunoștințe de educație menstruală	Informații despre menstruație insuficiente sau inexistente în curricula școlară. Menstruația tratată insuficient ca parte din materia de biologie. Băieții au acces și mai limitat la informații corecte despre menstruație, fapt care menține confuzia și neînțelegerea fenomenului în rândul acestora. Profesori neinformați despre echitatea menstruală și slab formați să răspundă nevoilor legate de gestionarea menstruației.	Introducerea educației menstruale în curiculă, accesibilă pentru toți elevii. Atât fetele, cât și băieții dobândesc cunoștințe despre schimbările din perioada pubertății, despre igienă și despre menstruație. Profesorii sunt mai pregătiți să răspundă la nevoile legate de gestionarea menstruației și schimbărilor din perioada pubertății.

Grup vizat	Efect pozitiv	Efect neutru	Efect negativ
Eleve (cu menstruație)	Reducerea absenteismului asociat cu gestionarea menstruației. Îmbunătățirea cunoștințelor legate de menstruație și igiena menstruală. Igienă menstruală mai sigură și sănătoasă prin acces la produse menstruale: acestea le pot schimba regulat evitând purtarea extinsă.	Efecte neutre nepreconizate.	Efecte negative nepreconizate.

Grup vizat	Efect pozitiv	Efect neutru	Efect negativ
Eleve (cu menstruație)	Îmbunătățirea stării de sănătate fizică și psihică: creșterea confortului asociat cu gestionarea urgențelor legate de menstruație. Reducerea sau eliminarea experienței rușinii menstruale. Creșterea stimei de sine.	Efecte neutre nepreconizate.	Efecte negative nepreconizate.
Elevi (fără menstruație)	Dezvoltarea empatiei față nevoile fetelor și persoanelor cu menstruație. Înțelegerea diferențelor de gen. Reducerea comportamentelor de bullying. Dobândirea de cunoștințe corecte despre corp, pubertate și menstruație. Reducerea miturilor și informațiilor greșite despre menstruație. Îmbunătățirea generală a facilităților sanitare școlare influențează pozitiv și băieții și promovează igiena corporală.	Efect neutru asupra participării la școală. Prezența poduselor menstruale nu influențează rata de participare/scăderea absenteismului în rândul elevilor fără menstruație.	Efecte negative nepreconizate.